Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 32 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Rugpiučio-August 12, 1955 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXXVI

PIRMA REIKIA PAŠALINTI TAUTOM PADARYTAS SKRIAUDAS

Kaip sovietų Rusija teisinasi dėl savo okupacinių veiksmų Lietuvoje. – Sovietų Rusija su Hitlerine Vokietija sutarė Pabaltijo kraštų pagrobimą. – Pertvarkymai padaryti raudosios armijos pagalba. – Kurias sutartis sulaužė Maskva. – Lietuvos padėtis yra okupacinė. – Įspėjimas laisvajam pasauliui jieškant naujų santykių su Sovietų Rusija

ANTANAS SUDUVIS

TRAGIŠKŲ LIETUVOS ĮVYKIŲ SUKAKTIS

Prieš penkiolika metų, tai yra 1940 m. rugpiučio 3 dieną sovietų Rusijos aukščiausios tarybos nutarimu Lietuva buvo įjungta į sovietų Rusijos Sąjungą. Šis Rusijos aktas užbaigė pradėtą vykdyti Lietuvos okupaciją, kurią sovietai savo ginkluotų jėgų pagalba atliko laike šešių savaičių.

Dabar, kada tarptautiniuose kongresuose ar politinio pobudžio institucijose primenama sovietams Lietuvos pagrobimas, tai sovietų Rusijos tarnai mėgina save teisinti ir atsikirsti, teigdami, kad Lietuva savo noru tapo sovietų Rusijos respublika. Tokį melą skelbia sovietiniai diplomatai, jų agentai, visa sovietinė propaganda ir užsienio spauda pajungta Maskvos tarnybai.

Tačiau galvojančiam žmogui

Nesunku suprasti sovietinių melų naivumą.

Tik atsiminkime netolimos praeities įvykius ir teisingai įvertinkime faktus. Jie visi atidengia Lietuvos okupacijos tikrąsias priežastis, iškeldami Rusijos klastą ir jos grobuonišką politiką.

Iš hitlerinės Vokietijos valstybės archyvų, kurie pasauliui buvo atidengti pralaimėjus Vokietijai karą, iškyla slapti dokumentai, parodą, kaip sovietų Rusija kartu su hitlerine Vokietija suplanavo Pabaltijo valstybių likvidaciją. Iš tų dienų dokumentų matyti, kad 1939 m. rugpiučio 23 dieną tarp sovietų Rusijos ir Vokietijos buvo pasirašyta nepuolimo paktas ir prie jo slaptas papildomas protokolas, liečiąs abiejų valstybių interesą, sritis Rytų Europoje. Kiek vėliau, rugsėjo 28 d. šių abiejų diktaturinių kraštų, kurie visada buvo ir paliko karų kėlėjais, pasirašyta sienų ir draugiškumo sutartis, o kartu ir slaptas protokolas. Šie slaptieji protokolai yra ne kas kita, kaip Pabaltijo valstybių padalinimas, pagal kuriuos buvo sutarta, kad tų kraštų teritorijos atitenka sovietų Rusijai.

Po šių grobuonių dalybų

Įvykiai klostėsi pagal Maskvos planą.

Sovietų Rusija, vykdydama sugalvotą planą, Antrojo pasaulinio karo pradžioje, 1939 m. spalio mėn. 10 dieną primetė Lietuvai ir kitom dviem Pabaltijo valstybėm savitarpinės pagalbos sutartis, pagal kurias tie kraštai buvo priversti įsileisti į savo žemes sovietų karines įgulas. Nors savitarpinės pagalbos sutartimi sovietų Rusija pasižadėjo nesikišti į Pabaltijo valstybių vidaus reikalus ir nepažeisti jų suvereninių teisių, tačiau 1940 m. birželio mėn. 15 dieną sovietų Rusija, bėgėdiškai laužydama savo tarptautinius įsipareigojimus, įvedė į tuos kraštus raudonąją armiją ir tuo juos okupavo.

Tolimesni įvykiai, kaip sovietam palankių vyriausybių sudarymas, liaudies seimo rinkimai, jo nutarimai ir kiti pakeitimai vystėsi okupacinės kariuomenės priežiuroje ir pagal Maskvos nurodymus. Jų vykdymą prižiurėjo pati sovietų atstovybė Kaune ir tam reikalui į Lietuvą skubiai atskraidytas Maskvos tarnas Dekanozovas, užsienio reikalų liaudies komisaro pavaduotojas.

Sovietų propaganda, kalbėdama apie Lietuvos "apsisprendimą" dažnai patvirtina, kad

Pabaltijo kraštai susovietinti raudonosios armijos pagalba.

Taigi pati sovietų Rusija prisipažįsta, kad tie visi perversminiai veiksmai atlikti raudonosios armijos pagalba, o tas reiškia, kad sovietai neginčija, jog tuo budu ji savo jėga sukurė Lietuvoje naują politinę padėtį, kurią reikia laikyti okupacine. Todėl nėra teisinio pagrindo Maskvai teigti, kad Lietuva savo noru įsijungė į sovietų sąjungą. Visus veiksmus, praneštus tada Lietuvoje svetimos valstybės jėgos pagalba ir priežiura, tenka laikyti ne Lietuvos gyventojų laisvu apsisprendimu, bet okupacinės valdžios smurto veiksmais pagrobtam krašte.

Įvykdydama Lietuvos okupaciją

Sovietų Rusija sulaužė visas sutartis.

Pagrindinės sutartys, kurias Rusija buvo sudariusi su Lietuvos valstybe, yra 1920 metų taikos sutartis, 1926 metų nepuolimo sutartis ir pagaliau pačios Maskvos 1939 m. privestas savitarpinės pagalbos paktas. Šios visos sutartys normavo abiejų valstybių santykius, Lietuva šventai laikėsi savo tarptautinių įsipareigojimų ir, išeinant iš abiejų kraštų santykių bei minėtų sutarčių dvasios, sovietų Rusija neturėjo nei mažiausio pagrindo įsikišti į Lietuvos reikalus.

Taigi visų Pabaltijo kraštų dabartinę padėtį reikia laikyti okupacine, nes nebuvo sukurta teisinio pagrindo, kuriuo remiantis butų galima teigti, kad dabartinė Lietuvos padėtis sukurta jos pačių gyventojų apsisprendimu.

Pabaltijos kraštų pagrobimas yra įspėjimas laisvosiom valstybėm.

Tai yra ryškus pavyzdys rodąs sovietinės Rusijos pažiurą į tarptautinius įsipareigojimus. Ypač dabar yra prasminga vakarams prisiminti Pabaltijos kraštų tragediją, kada laisvasis pasaulis yra pasinėręs jieškoti naujų santykių su Maskva. Daugelis politikų, svarstydami naujus galimumus, yra linkę manyti, kad komunistinio pavojaus gresmė laisvajam pasauliui net didėja. Besivystą kitoj dvasioj dviejų pasaulių santykiai, psichologiškai stumia vakarų Europą prie neutralios politikos, kuri stato žmonijos laisvę į pavojų.

Todėl, jieškant abiem pusėm naujų santykių, pirmoje eilėje turėtų buti atstatytos skriaudos visom tautom, kurias sovietų Rusija padarė Antrajam pasauliniui karui prasidėjus. Priešingu atveju nėra jokios garantijos, kad Maskva vėl nesulaužys naujų sutarčių, kaip ji jau daugelį kartų yra padariusi su kitom valstybėm. Tik geros valios parodymas darbu, gali atnešti žmonijai taiką.

Šimtaprocentinės Susivienijimo Šeimos Narė

ALDONA STEMPUŽIENĖ

Cleveland Plain Dealer — Cleveland News surengtose dainininkų varžybose laimėjusi pirmą vietą. Ji laiko mažą stovylą-dovaną už pirmą vietą kontraalto balso atrankoje ir didelę "Grandchampionship" statulą už geriausios Ohio-Pennsylvanijos varžybų dainininkės titulą. Juozas ir Aldona Stempužiai, sunus Limas keturių, o Almis dviejų metų yra šimtaprocentinė šeima, priklausanti SLA 14 kuopai. (Daugiau skaityk trečiam puslapy "Lietuvės Dainininkės Pergalė").

SLA 70 Metų Sukaktuvinio Vajaus Žinios

Susidomėjimas Naująja Sveikatos Apdrauda Didėja

Šio vajaus metu naujai apdraudžiantieji savo gyvybę labai domisi ir sveikatos apdrauda. Todėl daugelis aplikantų, pildydami gyvybės apdraudos aplikacijas, kartu apdraudžia ir savo sveikatą naujame ir pagerintame ligoje pašalpos skyriuje. Taip pat kuopose daugelis narių iš senojo persirašo į naująjį ligoje pašalpos skyrių.

Taigi naujasis ligoje pašalpos skyrius sulaukė didelio susidomėjimo, nes jis duoda per ilgesnį laiką ir didesnę pašalpą, kuri ligoje yra tikra bei gera parama.

Venecuelos Lietuviai Teiraujasi Apie SLA

P. A. Gercas, gyvenantis Venecueloj, Pietų Amerikoj, vėl atsiuntė SLA centrui laišką, kuriame rašo, kad Venecuelos lietuviai yra labai susidomėję Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikla ir nori žinoti, ar nebutų galima steigti pas juos SLA kuopas. Ten įsikurę lietuviai apdraudos organizacijos neturi ir dabar tenkinasi tik savišalpinio pobudžio organizacija.

P. A. Gercui pasiųsta SLA informacinės literaturos.

Taigi, kaip matom, SLA 70 Metų Sukaktuvinis Vajus rado atgarsį ir Pietų Amerikoj gyvenančiuose lietuviuose.

Naudingas SLA Informacinis Leidinėlis Anglų Kalba

Jau anksčiau buvo rašyta Tėvyuėje, jog Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išleidęs šešių puslapių, nedidelio kišeninio formato informacinį leidinėlį anglų kalba. Jame vaizdžiai parodyta SLA finansinis stovis — pajėgumas, SLA įsteigimo metai, apibudinama organizacijos darbų sritys, nurodoma apdraudų rušys ir skyriai bei paduodama apdraudų kaina.

Šis naudingas leidinėlis, kartu su knygele "Kas Yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje" siuntinėjamas kuopom ir organizatoriams vajaus reikalams.

Anglų kalba leidinėlis daugiau yra skirtas kalbantiems angliškai. Organizatoriai, ar kiti vajaus talkininkai, prirašydami naujus narius dažnai sutinka ir tokių aplikantų, kurie lietuvių kalbos nemoka. Tokiu atveju galės patarnauti minėtas leidinėlis anglų kalba.

Kuopų finansų sekretoriai ir organizatoriai yra prašomi pranešti SLA centrui, kiek naujai išleistos minėtos informacinės literaturos, skirtos vajaus reikalams, pageidauja gauti.

PADĖKIME JAUNIMUI – IR JAUNIMAS MUMS PADĖS

Susivienijimui reikalinga daugiau jaunimo. Bet kaip prie jo prieiti? – Praktiškas gyvenimas gali mums duoti gerų patarimų.–Kodėl jaunimas nenoriai rašosi į bendras kuopas? – Kaip padėti jaunuoliams kurti naujas SLA kuopas. – Bendros nuotaikos ir artimų savo pažiuromis asmenų kuopos gali buti naudingos Susivienijimui

KIEKVIENAME Vajuje musų organizacijos veikėjai nuolatos kalba apie tai, kad mums reikalinga kaip galima daugiau jaunimo turėti. Ir teoretiškai paėmus jaunimo reikalais jau senai rupinamasi. Bet, deja, praktiškai toje srityje nedaug padaryta. Visos gražios pastangos lieka be didesnių pasekmių: Jaunimas į Susivienijimą eina daug mažesniame skaičiuje, negu mes pageidaujame. O tuo tarpu patriotiniai nusiteikusio jaunimo, kuris galėtų musų organizacijoje dalyvauti, turime labai daug.

KAIP PASKATINTI JAUNIMĄ DĖTIS Į SUSIVIENIJIMĄ.

Turime pripažinti, kad gerų norų ir gražių sumanymų jaunimo organizavimo reikaluose niekados Susivienijimo veikėjams netrukdavo. Bet visi geri vyresniųjų sumanymai, bent iki šio laiko, jaunimo tarpe pasisekimo neturėdavo. Išvados savaime peršasi: prie jaunimo greičiausia nemokėta prieiti ir sužadinti jo veržlumą į visuomeninį darbą.

PATS JAUNIMAS TURI PASIRUPINTI ORGANIZAVIMU.

Tad lieka viena išeitis, kurią gyvenimiškas patyrimas mums diktuoja. Tik tuo atvėju, kai duosime jaunimui daugiau laisvės, kai jis jaus daugiau savarankiškumo, tik tuomet jis bus labiau patenkintas savo darbu. Nes jie žinos, kad viskas, ko pasiekta tai jų pačių darbo ir energijos vaisius. Juk kiekviena eilinė SLA kuopa gerai supranta, kad jos visuomeninė veikla sudaro pagrindą ir darbui apdraudos srityje. Tad jaunimas, kuris matys galimumus savarankiai veikti visuomeniniu požiuriu, daug noriau eis į Susivienijimą.

ĮSIDĖMĖTINAS SLA VEIKĖJO SUMANYMAS.

Vaduodamasis praktiškų patyrimu veikėjas visados gali rasti lietuviškoje kolonijoje keletą jaunuolių, kurie sutiktų sudaryti branduolį, aplink kurį vėliau jaunimas susiburtų ir tuo budu įsilietų į Susivienijimą.

Pasirodo, jog šiais reikalais kai kurie musų veikėjai ne tik galvoja, bet ir pasirengę praktiškai pradėti veikti. Štai SLA veikėjas iš Los Angeles P. Žilinskas centrui rašytame laiške sielojasi jaunimo reikalu ir sako:

..."Čia, musų kolonijoje yra nemaža šaunaus jaunimo, bet juos pritraukti prie musų kuopos nėra taip lengva. Nors ir buvome prirašę kelioliką jaunuolių, tai kiek laiko pabuvę jie visi pametė organizaciją. Jie į susirinkimus nesilanko, nes nenori kartu su seniais veikti".

Šitokias išvadas daro patyręs SLA veikėjas.

REIKALINGA SUSIRASTI JAUNUOLIŲ TALKININKŲ.

O toliau minėtas veikėjas sako:

..."todėl manau suorganizuoti atskirą jaunuolių kuopą. Tikiu, kad atskirai jie galės geriau veikti. Tuo reikalu jau kalbėjau su keleta jaunuolių ir sutikau jų pritarimą. Pasistengsiu surasti tarp jaunuolių sau talkininkų. O jaunuolių tarpe yra veiklių asmenų, jie dalyvauja įvairiose jaunimo, kaip skautų, studentų ir panašiose organizacijose. Jeigu mes senesni pradžioje pasišvęsime ir padėsime jaunimo kuopai, kol ji sustiprės, tada jie patys mokės gyvuoti ir toliau plėstis. Pradžioje reikia jiems padėti patarimais ir paskatinimais.

KITOMS KUOPOMS GRAŽUS PAVYZDYS.

Šisai praktiškas patarimas turėtų buti ir kitose kuopose panaudotas. Jeigu kurioje nors lietuvių kolonijoje negalima ar nėra prasmės organizuoti atskirą jaunimo kuopą, tai gal butų pravartu steigti prie esamos kuopos jaunimo skyrių, kad jaunimas galėtų savo tarpe bendrauti ir jam rupima linkme išplėsti veiklą.

Tur but visi SLA veikėjai sutiks, kad duodami jaunimui visuomeniniu požiuriu kiek galima daugiau pasireikšti, jį greičiau įtrauksime į Susivienijimą. Jaunimas turi rasti progos pasidžiaugti savo laimėjimais visuomeninėje srityje.

Pirmiausias pasisekimo pagrindas, tai jaunimo nevaržoma iniciatyva. Jaunuoliai patys organizuojasi savo tarpe. Vis tiek ar jaunuoliai, kaip pataria SLA veikėjas P. Ž. turės atskiras kuopas, ar veiks jau esamų kuopų apimtyje.

SUŽADINKIME JAUNIMO VERŽLUMĄ.

Suteikdami jaunuoliams daugiau savarankiškumo sužadinsime jaunuolių ambicijas ir paskatinsime juos daugiau veikti. Vienos nuotaikos ir artimų pažiurų asmenys sudarydami SLA kuopas gali daug naudos atnešti Susivienijimui ir lietuvių visuomenei. Kada žmonės gali pasidžiaugti ir pasididžiuoti savo pasiekimais, jie stropiau dirba ir jaučia padidintą atsakomybę už organizacijos veiklos rezultatus. Susivienijimas turi net kelias moterų kuopas. Kuopos profesionalų ar biznierių, ar pagaliau jaunimo kuopos gali buti labai sekmingos. Atgaivinama lenktyniavimo dvasia sužadinamas veržlumas ir noras pasiekti geresnių rezultatų. Iš to gali buti naudos ir musų organizacijai ir lietuvybei.

Dabar turime progos panašias problemas apgalvoti ir artėjančiam rudeniui gražiai pasiruošti. O šis ruduo dabartinio vajaus pasisekime turi didžiausios reikšmės. Jeigu dabar nemokėsime savo jėgų sukaupti, tai galime nesitikėti geresnių vaisių. P. Trvd.

Iš Pavergtos Lietuvos

Darbo Biržos Nėra

Eiliniai darbininkai lietuviai darbo ieško pačiu primityviausiu budu, vaikščiodami nuo darbovietės prie darbovietės. Prie darbovietės atėję turi stoti į eilę ir laukti. Jei darbininkų reikia, atėjęs sargas, apklausinėjęs darbininkus ir patikrinęs juos pagal pasą, išrašo leidimą įeiti į fabriko kontorą. Čia, jei žmogus kokiam darbui reikalingas, jis siunčiamas į kadrų skyrių. Ten, išžiurėję pasą ir darbo knygutę, duoda užpildyti anketas. Atsakius į daugybę reikalaujamų klausimų, dar reikia parašyti savo gyvenimo aprašymą. Tuojau žmogus dar nepriimamas, o tik parašytieji popieriai. Jam liepiama užeiti vėliau. Atėjus skirtu laiku, žmogus arba tuojau priimamas, arba dar patariama ateiti vėliau. Toks atidėliojimas paprastai reiškia neigiamą sprendimą.

Nuo fabriko prie fabriko darbo ieškant nereikia vaikščioti tik komunistams, komjaunuoliams ir apskritai partiniams. Jie vykdomuosiuose komitetuose gauna vad. "siuntimą" į darbovietę. Geresnėje buklėje darbo gavimo atžvilgiu yra rusai. Rusus visur ir visaip proteguoja rusai, įvairųs viršininkai ir šiaip atsakingi pareigunai.

Darbo Knygelė

Kiekvienas dirbantysis ją turi turėti. Knygelėse įrašoma darbo laikas, priėmimas ir atleidimas iš darbo, atleidimo priežastis. Knygelė turi eilę kryptaraščių. Jie charakterizuoja darbininko darbštumą, drausmingumą ir nusistatymą partijos atžvilgiu. Greta knygelės dar turi buti darbininko- charakteristika. Ji neduodama darbininkui į rankas, bet siuntinėjama darbovietės darbovietei.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

EARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $3.00
In Foreign Countries $4.00

307 West 30-th Street
New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-3524

Susivienijimo kuopų skubus pranešimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaitė laiko prieš laikraščio išleidimą.
Keičiant adresus butinai paduokite zono numerį.

NETEKOM ŽYMAUS GYDYTOJO IR GABAUS RAŠYTOJO

Nebaloji mirtis slankioja pakampėmis ir iš gyvųjų tarpo skiria vieną po kitam mums brangius ir labai reikalingus žmones. Liepos 23 dieną netikėtai mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo mums brangų gydytoją, visuomenininką ir rašytoją Dr. Antaną Garmų. Velionis Garmus buvo gimęs Kauno apskrityje, Aukštosios Panemunės valsčiuje, Tursono kaime ukininkų šeimoje. Pradinį mokslą velioniui prisiėjo eiti tais laikais, kuomet legalių mokyklų nebuvo. Aukštesnio mokso siekė Liepojos gimnazijoje, o medicinos mokslus studijavo Kijavo universitet iki 1905 metų revoliucijos, į kurią velionis įsijungė ir kovojo prieš caro valdžią atgavimui Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės ir už Vilniaus Seime padarytų nutarimų vykdymą. Kaip daugelis kitų tuometinių patriotų, ir jis pateko į garsųjį Kalvarijos kalėjimą.

1906 metais velionis išvyksta į Prancuziją, o iš ten į Šveicariją ir Berno universitete tęsia medicinos mokslus, kuriuos baigė 1912 metais. 1914 metais vasaros metu grįžo į Lietuvą ir buvo mobilizuotas kuriuomenėn, kurioj išbuvo iki 1918 metų. Kilus Rusijoje revoliucijai, dr. Garmus nebuvo išleistas Lietuvon, gyveno Peznoje ir praktikavo mediciną. Į Lietuvą jis grįžo 1924 metais ir visomis jėgomis įsijungė į jaunosios Lietuvos respublikos atstatymą, ne tik kaip gydytojas, bet ir kaip visuomenininkas ir uolus spaudos darbininkas.

Vėliau velionis dirbo pagelbininku prie vidaus ligų klinikų Vytauto Didžiojo Universitete, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Džiovininkų Sanatorijos Direktoriumi ir tuo pat kartu praktikavo privačiai. Taipgi 1940 metais buvo išrinktas Vytauto Didžiojo Universiteto biologijos katedros docentu. Velionis buvo gero budo, visuomet demokratiškai nusiteikęs, populiarus visuomenėje ir visų buvo gerbiamas ir mylimas.

Jis turėjo smailią plunksną ir daug rašė medicinos ir kitais klausimais "Unininke", "Naujoje Gadynėje", "Darbininke", "Žarijoje", "Kovoje", "Lietuvos Ukininke", "Tėvynėje", "Vilniaus Žiniose", "Lietuvos Žiniose", "Medicinoje" ir kt.

Velionis Garmus yra atlikes daug gerų darbu Lietuvos valstybei, savo tautos žmonėms, bet šiame trumpame rašinyje neįmanoma visus suminėti. Jis buvo vienas senosios kartos žvmiųjų ir nenuilstančių veikėjų, tad jo darbai ilgai nebus pamiršti ir jo vardas nebus pamirštas jaunosios kartos.

SLA Reikalai ir Veikla

Aplankius Juozą Andriušį, Herminie, Pa.

Juozas Andriušis Turbut Bus Vienas iš Seniausių SLA Kuopų Sekretorių Savo Amžium ir Tarnyba Organizacijoj

Liepos 12 dieną gaunu laišką iš Herminie, Pa., iš SLA 99 kuopos sekretoriaus Juozo Andriušio, kuriame jis rašo:

"Gerbiamas S. Bakanai, jeigu kada nors tektų Tamstai su kokiu reikalu atvažiuoti į Westmoreland County, tai prašau atlankyti mane, aš turiu daug gerų knygų, kurias aš jums atiduosiu, nes man jos nereikalingos. Mano akys yra silpnos, negaliu skaityti, o sunaikinti gaila".

Žinodamas Juozo Andriušio senyvą amžių ir nujausdamas, kad pas jį randasi tokių knygų, kokių kitur vargiai galima butų rasti, o prie to jau seniai rengiausi vykti pas savo draugą Andriušį, tai nelaukiau kada koks reikalas atsitiks vykti į Westmorelando County. Liepos 21 dieną, pasiliuosavęs nuo kasdieninio darbo ir pavadinęs vieną iš musų naujakurių Juozą Taorą, išvykom į Herminie, Pa., perimti Juozo Andriušio, arti 70 metų dėtą ir taupytą turtą-knygas ir leidomės į kelionę.

Keliavom apie 40 mylių iki pasiekėm tą mažą angliakasių miestelį ir vargo turėjom kol suradom Andriušio namus. Tame Andriušio knygų sandėlyje mums sudėto veztis, tik paviršutiniai pažvelgus matosi Dr. V. Kudirkos Varpo kompletai iš 1903 metų, Apšvietos kompletai Mažoje Lietuvoje leistieji Butėnuose iš 1900 metų, SLA organo Tėvynės daug numerių iš 1893 ir 1897 metų, Kudirkos Raštai ir daugelis kitokių knygų, kurių vargiai kur kitur galima rasti.

Pasikalbėjimas su Andriušiu

Iš pasikalbėjimo su gerb. Andriušiu sužinota, kad jis šių metų birželio 1 dieną yra pasiekęs 91 metus amžiaus ir yra atvykęs į šią šalį 1888 metais, į SLA įstojęs 1903 metais Newark, N. J., atvyko duonos jieškoti į Pennsylvanijos kalnus Herminie, Pa. 1904 metais. Tuo laiku jis čia radęs burelį lietuvių angliakasių suorganizavo 99 kuopą iš 10 narių, pats pasiimdamas sunkiausį kuopoje sekretoriaus darbą. Gerais laikais, kada darbai kasyklose eidavo gerai ir daugiau lietuvių atvykdavo į anglių kasyklas, šioji 99 kuopa buvo paaugus iki 25 narių ir daugiau. Darbams sumažėjus, sumažėjo ir kuopos narių skaičius.

Dabartiniu laiku, kada šioje apylinkėje anglys jau yra iškastos, šis miestukas yra vadinamas "Gost Town" — dvasių miestas ir lietuvių čia tik keletas yra likę ir visi yra senyvo amžiaus, tarp 80 ir 90 metų, tai ir SLA 99 kuopoje yra likę tik 5 nariai ir visi jau yra gyvenimo saulėleidyje, tik dar kol kas Juozas Andriušis, vienas iš stipriausių, nors jau ir jis yra peržengęs 91 metus amžiaus, vis dar eina kuopos sekretoriaus pareigas. Gerb. Andriušis yra susirupinęs savo kuopos reikalais ir baiminasi, kad jeigu jis mirtų pirm kitų kuopos narių, kas rupinsis kuopos reikalais? Klausė manes, jam mirus ar susirgus kas tvarkys pašalpos ir pomirtinių gavimo dokumentus?

Kas iškolektuos iš narių mokesčius? Jis norėjo gauti iš manęs patarimą, bet aš nieko tikslaus negalėjau pasakyti, tik išreiškiau savo nuomonę, kad Pildomoji Taryba tuomi turėtų susirupintí ir žadėjau savo pagalba patarnauti šios kuopos nariams. Dar p. Andriušis pridurė, kad jei kiti nariai išmirtų pirm jo, tai bėdos nebutų. Kada aš mirsiu, tai Jųs Bakanai neatsisakysite pasirupinti mano reikalais. Bet aš iš savo pusės pareiškiau, kad niekas nežino katras iš mudviejų galime pirma mirti. Tuomi ir baigėsi musų pasikalbėjimas SLA reikalais.

Apie Praeities Laikus

Šiek tiek buvo prisiminta apie tuos laikus, tai yra 1888 metus, kai musų lietuviai vyko į šią šalį laimės jieškoti ir kaip grumėsi su jiems nepaprastoms aplinkybėms, bet apie tai parašysiu kitą kartą, kada turėsiu progą su p. Andriušiu praleisti bent vienos dienos laiką ir daugiau pasikalbėti.

Juozas Andriušis yra kilęs iš Marijampolės apskričio, Pilviškių parap., Bartininkų kaimo.

Andriušio knygų rinkinys daug ką pasako apie senosios kartos lietuvius.

Juozas Andriušis yra sunkaus darbo darbininkas, dirbo sunkius darbus dirbtuvėse, anglių kasyklose ir pirmomis dienomis atvykęs į šią šalį ukyje gaudamas tik 10 dolerių į mėnesį už savo sunkų darbą, gyvendamas tarp svetimtaučių. Bet niekad nenustojo buti geru lietuviu, rėmė savo spaudą ne tik šioje šalyje, bet turėjo tamprius ryšius ir su Lietuvoje esančiais sunkų kulturinį darbą dirbančiais. Yra ir daugiau tokių Andriušių tarpe Amerikos lietuvių, bet jų dauguma jau yra išsiskyrę iš gyvųjų tarpo visai niekeno nepastebėti ir užmiršti, tik jaunesnieji didžiuojasi jų darbais — organizacijom ir organizacijų turtu.

S. Bakanas.

Lai Tau, mielas lietuvių tautos žadintojau ir švietėjau, buna lengva ilsėtis Dėdės Samo laisvoje žemėje.

Binghamton, N. Y.

Važiuosime į Septinto Apskričio Pikniką

SLA 7-tas apskritys rengia pikniką Rocky Glen Parke š. m. rugpiučio 21 dieną. Binghamtono SLA 50 kuopa organizuoja didelį autobusą vykti į tą pikniką. SLA 50 kuopos nariams $1.00 į abi pusi, kitiems $2.00.

Norintieji važiuoti, susižinokite su p. Kavaliausku arba kitais SLA 50 kuopos valdybos nariais. Telefonu šaukit: P. B. Balčikonis 4-8774.

Autobuso Organiz. Komisija.

Manchester, Conn.

Visi į Susivienijimo 207 Kuopos Gražią Išvyką

Kaip jau visiems žinoma ir visi jau rengiasi į Susivienijimo 207 kuopos rengiamą gražią išvyką, kuri ivyks šį sekmadieni, rugpiučio 14 dieną, Hauri-Gauri Parke, Rye St., Broad Brook, Conn.

Tai bus graži ir tikrai draugiško pobudžio išvyka tyrame ore, kurioje privalėtų dalyvauti kiekvienas kuopos narys ir kiekvienas geras lietuvis. Visiems vra gerai žinoma, kad musų kuopos išvykos visuomet buna gerai suruoštos ir jose dalyvaujanti buna patenkinti. Taip bus ir šioje išvykoje šį sekmadienį aukščiau paminėtame parke.

Oras tą dieną, kaip iš aukštybių pranešama, bus tikrai gražus, tad visiems bus gera proga dalyvauti musų išvykoje. Nesibijokit šilto oro, nes išvykoje bus šalto alučio atsivėdinimui ir troškulio numalšinimui. Prie alučio bus ir užkandžių pasistiprinimui, kad šiltame ore nereikėtų apalpti.

Taigi, kaip atrodo, išvykoje bus visko užtektinai visiems, kurie ir kurios dalyvausite, tad nei vienas bei viena neproleiskite šios Susivienijimo 207 kuopos suruoštos išvykos, kad vėliau nereikėtų gailėtis.

Pasimatysime šį sekmadienį, gurpiučio 14 dieną Hauri-Gauri Parke, gražioje musų kuopos gegužinėje.

Vienas Rengėjų.

Pittston, Pa.

SLA 7 KUOPOS

narių svarbus susirinkimas įvyks rugpiučio 14 dieną, 2 valandą po pietų, Klubo salėje.

Bus priėmimas 2 naujų narių, kurių aplikacijas praeitame susirinkime pridavė Agota Tunkevičienė, kuri susirinkime buvo užtvirtinta kuopos organizatore šiame SLA Vajuje.

Nariai prašomi atsilankyti į susirinkimą ir pasiimti pasivaišinimo tikietų 7 apskričio gegužinei, kuri įvyks rugpiučio 21 dieną Rocky Glen parke. Kuopa gaus 40c. už kiekvieną nupirktą tikietą.

A. Galinskas,
SLA 7 kuopos sekr.

Manchester, Conn.

SLA 207 KUOPOS

susirinkimas nukeltas viena savaite vėliau iš priežasties rengiamos gegužinės. Jis įvyks rugpiučio 21 dieną, Lietuvių Svetainėje, 1 valandą po pietų.

Valdyba kviečia visus narius ir nares skaitlingai dalyvauti šiame susirinkime, nes yra daug reikalų apsvarstyti kaslink SLA 207 kuopos 40 metų sukakties minėjimo.

A. B.

NAUJAS VARPAS

Neseniai pasirodė viešumoje Amerikoje išleidžiamasis antrasis numeris. 1953 m. išėjusis VARPAS daugiau nagrinėjo Lietuvos gyvenimą, varpininkų principus ir veiklą istorinėje perspektyvoje. Dabar išėjusis plačiu baru paliečia lietuvių visuomenės susigrupavimus ir susigrupavimų principus.

Šitų problemų nagrinėjimui paskirta visa eilė straipsnių, vienas po kito nuosėkliai einančių ir giliai filosofiškai musų visuomenės susigrupavimą aptarenčių. Pradedama dr. prof. J. Pajaujo straipsniu — Politinių grupių socialiniai bruožai. Einama toliau H. Blazo-Keli bendrųjų principų bruožai straipsniu; toliau — V. Butrimas Jaunuomenė ir politika; toliau — Liuto Griniaus — Liberalinė mintis lietuvių studentijoje 1945-1954 m.; pagaliau J. Audėno — Visuomenės konsolidacija ir VLIKas.

Kas tik panorėtų giliau pažvelgti į lietuvių visuomenės naturalų kryptimis pasiskirstyma, patirti ir išsiaiškinti to pasiskirstymo istorinius šaltinius, patartina šis paskutinysis Varpo numeris pasiskaityti.

Ypatingai musų jaunoji studentija, besisielojanti visuomeniniu gyvenimu ir bejieškanti kelių formuoti savo ideologinius principus, turėtų VARPĄ labai atydžiai išstudijuoti. Jaunimas ras ten nauja labai daug, ypač tas jaunimas kurio visuomeninės patirties pagrindas besiekia tik Vokietijoje stovyklose eitosios gimnazijos pamokos. Šis jaunimas neturi rimtų šaltinių, pažinti Nepriklausomosios Lietuvos visuomeninio gyvenimo. Jaunime, papildyk savo žinias šiais lietuviškais šaltiniais, Tau jie reikalingi ir bus naudingi.

Be šio bendro žurnalui budingo bruožo vertas dėmesio yra prof. V. Kanaukos pluoštas biografinių žiniu apie dr. J. Staugaitį, J. Audėnas kitu straipsniu meta žvilgsnį, kaip išlaisvintoje Lietuvoje turėtų buti iš kolchozinės sistemos pereita į normalų žemės tvarkymą. V. Alseika apžvelgia paskutiniojo dešimtmečio lietuvių tremtinių rankomis išleistą spaudą. Pradeda stovyklų sieniniais laikraščiais ir baigia Lietuvių Enciklopedija. Dar yra pluoštas žinių apie Tarptautinę Ukininkų Sąjungą.

Verta dėmesio tai, kad VARPAS eina gražiu tradiciniu keliu — kelia didelias problemas, rimtai ir giliai jas aptaria ir tvirtai laikosi varpininkiškų liberdalinių principų.

Žurnalas yra 104 pusl. dydžio. Gaunamas už $1.00 pas visus platintojus ir administracijoje: J. Makauskis, 701 Willoughby Ave., Brooklyn 6, N. Y. Leidžia Varpininkų Leidinių Fondas. P. P.

Miami, Florida

Linksmas Minėjimas

Užpraeitą sekmadieni, liepos 24 dieną, MLAP Klubas, 3655 N. W. 34-th Street, turėjo linksmą paminėjimą savo name, nes jau gavo leidimą pardavinėti visokius gėrimus (Liquor License), kam daugiausia pasidarbavo geras klubietis A. D. Kaulakis.

Prie to dar klubas gavo 6 pėdų aukščio metalinę tvorą apie visą klubo parką, kurią paaukojo geras klubo narys ir seniausias Miamės gyventojas Frank Mockus. Klubiečiai labai dėkingi už tokią auką.

Klubo iždin. **J. R.**

Susivienijimo Kuopų ir Apskričiu PARENGIMAI

—o—

Manchester, Conn. — Susivienijimo 207 kuopos gegužinė įvyks rugpiučio 14 dieną, Hauri-Gauri parke, Rye St., Broad Brood, Conn. Prasidės 12 valandą dieną ir tęsis iki 9 valandai vakaro. Rengėjai nuoširdžiai kviečia narius ir visus vietinius ir apylinkės gyvenančius lietuvius ir lietuvaites dalyvauti gegužinėje ir geroj nuotaikoj tyrame ore praleisti sekmadienį.

—o—

Los Angeles, Calif. — Susivienijimo 75 kuopos rengiamas pobuvis įvyks sekmadienį, rugpiučio 14 dieną, S. ir E. Jocių darže, 2031 7-th Avenue, arti Washington Blvd. Rengėjai kviečia kuopos narius ir svečius dalyvauti draugiškame pobuvyje ir linksmai laiką praleisti.

—o—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 7-to apskričio metinis išvažiavimas įvyks sekmadieni, rugpiučio 21 diena, Rocky Glen parke. Kalbės V. Sidzikauskas ir kongresmanas D. Flood. Meninė programa bus paskelbta vėliau. Kuopos, kurios nori užsidirbti pinigų, lai parduoda iš anksto tikietus. Už kiekviena parduotą tikietą gaus 40c. Tikietą galima bus iškeisti ant gėrimo ar valgio čekių — **SLA 7-to Apskričio Valdyba.**

—o—

Binghamton, N. Y. — Susivienijimo 50 kuopos piknikas išvyka įvyks šių metų rugsėjo 4 dieną, sekmadienį, Antano Lėpos gražioj vasarvietėj, Conklin, N. Y. Pradžia 1 valandą po pietų. Rengėjai kviečia visus kuopos narius ir patriotinguosius lietuvius ir lietuvaites dalyvauti išvykoje ir drauge su kuopos nariais tyrame ore linksmai praleisti sekmadienio popietį.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams

Rašo DR. S. BIEŽIS

Kas Yra Vėžys

Žmogaus kūnas, kaip ir visų kitų gyvūnų, yra subudavotas iš paskirų vienetų, vadinamų, ląstelėmis arba celėmis. Jos yra įvairių išvaizdų, formų ir dydžio. Dauguma jų esti taip mažos, kad tik mikroskopu tegalima jas įžiurėti. Kitos yra ir ilgos, kaip antai raumenų ir nervų. Grupės specialių ląstelių sudaro organus, pavyzdžiui kepenis, plaučius, širdį ir kt. Kiekvienas organas turi savo ypatingą veikmę, kurią atlieka jo ląstelės skirtos tam tikslui. Gi visi organai imtinai savo sklandžiais veiksmais sudaro veikianti kūną ir sveiką žmogų kol pačios ląstelės esti sveikos. Jų yra tiek daug, bilijonais, kad dar niekas iki šiol nepajėgė suskaitliuoti.

Augimo metu ląstelių skaičius nuolatos auga ir dauginasi iki žmogaus subrendimo. Tikrumoje jos kasdieną dėvisi ir net išgaišta, tačiaus tinkamas maistas jas pilnai vėl atstato. Šio proceso žmogus visai nejaučia ir kol visa tas vyksta normalia tvarka, tol sveikata išsilaiko pilnumoje.

Neretai įvyksta labai rimti kūno pakrikimai, kurie sugriauna sveikatą ir net pačią gyvybę sunaikina. Dažnai, ypač antroje žmogaus amžiaus pusėje, kai kurios ląstelių grupės pradeda savotiškai augti ir be galo daugintis. Ilgainiui iš tokio augimo pasidaro navikas arba kaip dažnai sakome auglys, guzas. Šios naujos ląstelės savo išvaizda ir net sudėtimi skiriasi nuo normalių. Jos neturi jokios kitos veikmės, kaip tik nesulaikomai daugintis.

Tai taip visi navikai, guzai, įgauna savo pradžią. Jie paskirstomi į dvi labai reikalingas rūšis. Viena rūšis šių navikų yra nepavojingi ir užtat dažnai vadinami gėrybiniais navikais. Jie operacijos keliu duodasi lengvai išpjaunami ir daugiau nepasikartoja. Tik retais atsitikimais susiduriama su didesniais sunkumais ir delto apie šiuos daugiau čia nekalbėsime. Kita rūšis navikų yra piktybiniai navikai, dažniausia vadinami vėžiu, kurį plačiau išnagrinėsime.

Vėžys yra auglys, gumas, kuris, jei nekliudomas, auga be sustojimo. Vėžio ląstelės turi savo ypatingas savybes, pagal kurias galima jį atpažinti ir tikrai išskirti iš pirmosios rūšies. Taigi tikrą diagnozę nustatyti jau nebėra sunkumų. Išpjauto naviko mikroskopiškas egzaminavimas aiškiai nustato kokio auglio esama. Tas turi didelės reikšmės, nes nuo to priklauso gydymo eigos nustatymas ir net paties ligonio likimas.

Dabar žodis apie paties vėžio pasireiškimą, apie kurį kiekvienas suaugęs žmogus privalo turėti pilnų ir teisingų žinių. Tik aiškus supratimas šios taip pavojingos ligos gali žmogui padėti. Nežinojimas ir nesirūpinimas veda prie šimto nuošimčių mirtingumo. Tą reikia visiems aiškiausiai įsidomėti. Taippat reikia gerai suprasti, kad nė vienas žmogus nėra laisvas nuo šios ligos. Iš anksto niekas negali nustatyti, kuris ir kada taps jos auka. Tik susipažinę su šia gali būti reikiamoje sargyboje ir nėretai išvengti didžiulės tragedijos.

Prasidėjęs vėžys auga be mažiausio sustojimo. Jo ląstelių skaičius vis daugėja ir daugėja. Tuo pačiu jis naikina organą, kuriame jis įsimetė. Užtat visai teisingai sakoma, kad vėžys ėda kūną. Taip tikrumoje ir esti. Sakysime, jis įsigauna į skrandį, kurį anksčiau ar vėliau visiškai sunaikina, kad iš jo nieko nebelieka, nebent laiku jis pašalinamas. Jis auga be tvarkos, neprisilaikydamas jokių taisyklių, nelyginant tas anarchistas, nepripažįstąs jokios santvarkos. Beplintantis vėžys be jokios atodairos naikina visus kuno organus, besirandančius ant jo kelio, arba esančius jo kaiminystėje. Neretai, tartum kaip sausmečio gaisras, kada apima visą namą, taip ir vėžys smarkiai ir skubiai pasisklaido po visą kūną, kad žmogų sunaikina per keletą mėnesių. Panašiuose atsitikimuose gydytojas visai bejėgis ir sunku išgydyti ligonį. Tai štai kaip jis esti pavojingas. Vėžio plėtimasis sulaikomas tik dviem budais: vienas, tai ankstyvas ir atitinkamas gydymas, apie kurį savoje vietoje plačiau pakalbėsime. Antras, tai ligonio mirtis, kurią iššaukia vėžio padaryti sužaliojimai.

Vėžys iš pradžios tam tikrą laiką yra grynai vietinio pobūdžio navikas, kurį galima lengvai pašalinti moderniniu gydymu. Apie šią svarbią fazę vėliau plačiau pakelbėsime. Jis pavojingas ne tik savo vietiniu plitimu, kaip pirmiau matėme, bet ir savotiška ypatybe, visai nejučiomis persimesti į kitas net tolimas kūno dalis. Gana dažnai ir reikia pabrėžti, labai dažnai, vėžio liga įsisenėjus jo atskilusios lastelės nuo pradinio naviko patenka į kraujagysles, kuriomis kraujo srovė nuneša jas į bile bet kurią kūno dalį ir ten jos tuo pačiu tarpu pradeda daugintis ir išauga į naują vėžio naviką. Taigi kraujo cirkuliacijos pagalba jau turime net keletą auglių vietoje vieno. Kartais atsitinka, kad iš kart vėžio lastelės išnešiojamos į daugybę vietų, tarsi ūkininkas pasėtų grūdus į platų lauką, kur taip pat atsiranda galimybių prigyti, augti ir plėstis. Taip pat vėžys plinta limfos kanalais, kurie savo išsišakojimais yra pasiskaldę veik po visą kūną. Čia irgi tas pats vykimas kaip kad kraujo cirkuliacija, tik kur kas lėčiau, nes pati limfa pamažu teka. Limfos kanalų skaitlingos liaukos, tarsi užtvaros, šiek tiek sulaiko vėžio lastelių kelionę į tolimesnes kūno dalis. Bet ir čia, liaukose, vėžys randa galimybių augti ir vėliau kad ir pamažu, plėstis.

Pagarbos Vertam Jonui Šliburiui

Kitados (musų laikais) Amerikos lietuviški laikraščiai duodavo savo skaitytojams feljetonų pasiskaityti. Šios gadynės musiškė spauda, sulaukusi iš Lietuvos išsimokslinusių ir išsilavinusių gerų rašytojų, matyt nemato naudos iš tokio literaturinio skyriaus, kad jų mums beveik visai neduoda. Kad ir buvo tuluose laikraščiuose keletas tos rušies pasiskaitymų tilpę, bet ir tie patys buvo labai skisti ir, kaipo iš tokių, tai jau tikrai nebuvo daug naudos. Gal jie buvo ir labai gabių, išsilavinusių rašėjų parašyti, bet vis tik jie nebuvo gabaus feljetonisto kuriniai.

Na, o paimkime musų laikų feljetonistą, p. Joną Šliburį ir pasiskaitykime jo feljetonus. Ypač vėliausį "EKRANE" tilpusį Tėvynėje No. 25 iš birželio 24 dienos (Jeigu kuris butumėt to feljetono dar neskaitę, tai tikrai pasistenkite perskaityti). Tad, kad ir nenoroms, bet budami teisingais, turėsite pripažinti, kad tai yra tikras literaturos deimančiukas.

Neužtenka to, kad jis yra gražiai parašytas; labai originalus išsireiškimai, kuriuos tik Šliburis ir tegali sutverti. Bet ten, tokiu trumpu rašteliu, tiek daug pasakyta teisybės. Šliburis sako:

"Viskas ekrane-maršk o j e. Čia ir tik čia visoje nuogybėje matai Ameriką".

«Čia mums aiškiai nurodoma ką mums duoda Amerikos televizija: kas ir kokie yra jos žiurovai-klausytojai ir ko jie pageidauja matyti ir girdėti per televiziją. Juk jeigu didžiuma Amerikos televizijos klausytojų to nenorėtų, tai ir televizija jiems duotų 99 nuošimčius ko gero vietoje dabartinio 99 nuošimčių šlamšto, o tik vieną nuošimtį ko nors tikrai gero. Neveltui, labai teisingai, Šliburis pastebi, kad Amerikos televizijos klausytojai "turi drutus dirksnius, kad jie tokią muziką girdėdami, dar kol kas visi išproto neišėjo".

Rašant šį raštelį ir prašant Tėvynės redaktoriaus, kad jį patalpintų laikraštyje, turiu tik vieną tikslą — noriu kiek nors prisidėti prie atidavimo nors dalelės tinkamos pagarbos nusipelniusiam, ilgamečiui, senosios kartos lietuviui, geriausiam feljetonistui, p. Jonui Šliburiui.

Aš labai gerai atsimenu dar ir tuos laikus, kada moterėlės norėjo, Tave Jonai, kur nors tamsiame kampelyje pasigauti ir Tau į "pilnatį" įdilgint. O vis tik už labai gražius ir teisingus feljetonais aprašymus tikrų atsitikimų. Bet ir tų bobelių grasinimų, Tu Jonai nepabugai, ir iki šių dienų tęsiai savąjį gražų feljetonų rašymo darbą.

Garbė Tau, Jonai, už tokį pasišventimą, kad vis dar, karts nuo karto, ką nors tokio teisingo ir gražaus mums pateiki pasiskaityti. Kitokius raštus tegul rašo daugiau išsilavinę ir išsimokslinę naujakuriai, o Tu Jonai duok mums gražius feljetonus. Nes mat gražesnių feljetonų niekas už Joną Šliburį dar nėra parašęs. O svarbiausia dar tas, kad čia visai nėra kokia nors fantazija, bet yra tikra tiesa paimta iš gyvenimo.

A. M. Augunas.

Lietuvės Dainininkės Pergalė

ANDRIUS YOGAUDA

Clevelando lietuvių bendruomenė ne be pagrindo didžiuojasi savu besimokslinančiu jaunimu. Baigiamaisiais mokslo metais iš įvairių Clevelando aukštesniųjų mokyklų išėjo ne keli, bet keliolika jaunuolių, su mokyklų baigimo pažymėjimais. Mus džiugina ne baigusiųjų skaičius, bet jųjų mokslinis lygis: jie amerikones aukštesniąsias mokyklas baigė labai gerai, o kai kurie iš jų aukščiausiais požymiais. O tai jau įrodo, kad musasis jaunimas į studijas žiuri labai rimtai, mokosi gerai ir savarankiškam gyvenimui po Dėdės Samo dangum pasiruošę su pasigėrėtinu rupestingumu...

Clevelando lietuviškoji bendruomenė, didžiuojasi ne tik savojo jaunimo mokslinių pažangumu, ji su dideliu dėmesiu stebi ir musų jaunųjų menininkų sparčiu tobutėjimu bei sekmingu pasireiškimu net už savos bendruomenės ribų. Pasigėrėtinai gražiai tarpe amerikinės kulturingosios visuomenės pasireiškė musų miesto jauna dainininkė, Aldona Stempužienė, laimėjusi pirmasias vietas net dviejose dainininkių varžybose: Pirmauiančių pergale Aldona Stempužienėnė laimėio dainininkų bei kitų muzikos darbuotojų varžybose, kurias surengė Cleveland Plain Dealer ir Cleveland New dienraščiai. Pirmose varžybose musų dainininkė laimėio pirma vietą kontraaltų balsu atrankoje, o pirmosios dainininkės vardą bei dovanas laimėio bendrose dainininkų varžybose, birželio 28 diena, kuriose dalyvavo per 60 dainininkų iš Ohio ir Pennsylvanijos valstijų. Ši pergalė įgalina Aldona Stempužiene dalyvauti JAV bendrose dainininkų varžybose, kurios įvyks rugpiučio 20 dieną Chicagos mieste. Tenyksčias varžybas ruošia Chicago Tribune milijoninio dienraščio redakcija.

Aldona Stempužienė laimėjo pergalę ne be kieto ryžto bei gero pasiruošimo. Ji rungėsi su dviejų valstijų geriausia dainininkų atranka. Neklystant galima sakyti, kad A. Stempužienės pergalę nulėmė josios balso savybės — plačios apimties malonaus atspalvio kontraaltas — taip pat ir išpildyto kurinio tobulas paruošimas. Jos sudainuota varžybose arija "O don fatale" iš Giuseppe Verdi "Don Carlos" operos praskambėjo su įtikinančia jėga ir išgyventa kurinio išreiška. O tai jau daviniai, rodą, kad dainininkė yra pasiekusi aukšto meninio lygio, butinos sąlygos, be kurios neįmanoma prasiveržti į dainininkų meno aukštumas. Šiuo atveju įkopė į amerikio dainos meno pasaulį, į kurį patekti daug sunkiau, negu Europos kraštuose...

Musų jaunos dainininkės graži pergalė ne pripuolamas reiškinys ir ne iš dangaus nukritusi malonė. Tai josios patvaraus darbo, susijusio su nemažu pasiaukojimu, išdava. Aldonos Stempužienės gyvenimo raida sako, kad su dainos menu yra susijusi josios kudikystė. Daina ją lydėjo jaunystės metais, kad su daina ji pakėlė sunkius tremties metus. Dainos garsuose ji gyvena ir nudien, po Šiaurės Amerikos dangum. Dainos meilę ji paveldėjo iš savo tėvo, Benedikto Butkaus, muzikos mokytojo ir bendrai aistringo muzikos meno mylėtojo. Paveldėjusi tėvo dainos meilę, be to jo skatinama bei globojama, Aldona dainos mene gražiai reiškėsi jau besimokydama gimtojo Jurbarko gimnazijos parengimuose. Keturklasė mokinukė jau dainavo M. Petrausko melogramos "Eglė Žalčių Karalienė" vaidinime, pagrindinį Eglės vaidmenį... Kiek vėliau, lemtingais musų Tautai 1940 metais septinklasė Aldona laimėjo pirmąją dainos pergalę — gimnazijos moksleivių dainininkų varžybose pirmą vietą. Aldona rimtai svajojo apie dainavimo studijas Kauno Valstybinės Konservatorijos rumuose, dėja, tas svajas nutraukė Rusijos raudonųjų komunistų okupacija, 1941 m. birželio mėn. iš šeimos tarpo išplėšusi tėvą Benediktą Butkų, o likusią be globėjo Butkų šeimą — motiną su dviem dukterimis ir mažamečiu sunveliu — vengiant to paties likimo, 1944 m. vasarą pastumėjusi sunkiais tremties keliais.

Aldona Stempužienė rimtoms dainavimo studijoms iki šioliai yra paskyrus, palyginamai ne daug laiko. Tremties metais yra dalyvavusi Uchtės tremtinių chore, o nuo 1946 m. priklauso Čiurlionio Meno Samburio bendradarbių šeimai, kaip įvadinių dainų solistė. Prieš išemigruojant į JAV A. Stempužienė tulą laiką dainavimą studijavo Stutgarto konservatorijoje, o atvykusi su šeima į šį kraštą ir apsigyvenusi Clevelande, pastaruoju metu studijuoja pas Metropolitan Operos dainininkę Lila Robson ir Carmela Cafarelli, operinio samburio vadovą. A. Stempužienė atvykusi į Clevelandą 1949 m. visą laiką buvo uoli musų parengimų dalyvė— dainininkė, su savo gražia daina ne vieną kartą pasirodžiusi amerikiniuose koncertuose ir radio bei televizijos programose.

Aldonos Stempužienės gražus laimėjimas drauge reiškia ir amerikinio muzikos gyvenimo vairuotojų vertingą pripažinimą. Tai patyrė musų Dainininkė dar varžybų metu ir po varžybų. Pagarsėjusio Clevelando Moterų Simfonijos orkestro vadovo Hymans Schandler kvietimu, kaip solistė dalyvavo jų koncerte liepos 15 dieną Lakeside puošnaus vasarnamio prie Sandasky, koncertų rumuose. Tuoj po varžybų G. Cafarelli pakviesta dalyvauti rudeniop jo statomų Offenbacho "Hofmano Pasakų" operos samburi bendradarbių-solistų. Musų dainininkė turi ir daugiau savų bei svetimų kvietimų koncertams įvairiose JAV vietose.

Sveikindami dainininkę Aldoną Stempužienę su gražiais laimėjimais bei amerikiečių pripažinimu, vienais sveikinimais neturėtume pasitenkinti. Kiekvienam menininkui, juo labiau dainos menininkui, butina palanki jo menui klestėti aplinkuma. O palankią aplinką visada sudaro savieji koncertų klausytojai. Nepalikime vienos ir Aldonos Stempužienės, besigrumiančios dėl tolimesnių laimėjimų, kuriais turėtume laikyti ir savais laimėjimais. Kiekvienas josios laimėjimas teikią garbę ne tik pačiai dainininkei, taip pat ir mums lietuviams, tuo pačiu ir musų Tėvynei Lietuvai!

Šitie žodžiai pirmiausiai taikomi Čikagos gausingai musų tautiečių bendruomenei, kviečiant jos narius galimai gausiau atsilankyti į JAV dainininkų varžybas rugpiučio 20 dieną Chicagoje, kuriuose lietuvius atstovaus vienintelė Aldona Stempužienė. Savo gausiu apsilankymu Jųs Čikagos tautiečiai lietuviai dvasiniai padrąsinsite bei sustiprinsite savosios dainininkės ryžta kovojant dėl pirmenybės ir dėlei garbės sau bei savai Tautai!

Šviesiai Atminčiai Vinco Ambrazevičiaus

Nenuilstamai, nuoširdžiai dirbai
Dėl apleistų vaikų Lietuvos...
Gyvenam erškėčių gadynę —
Kas mus palaikys, kas užstos?
Neprikels tavęs raudos šeimynos,
Nei palikti darbai neprikels,
Vien sieloj dėkingi tautiečiai
Didingą paminklą iškėls,
Ir tavo garbingus darbus
Lietuviai per amžius atmins,
Prie tolimo tavo kapelio
Mintyse takelį pramins.
Nužengsim ir mes į tamsybes,
Praslinks šimtai metų, kaip vėjas,
Kiekvienam kampely žinos
Kas buvo nelaimėj globėjas.
Ilsėkis, tautieti, ramybėj,
Lai buna tau žemė lengva,
Tegul tau sapnuojas tėvynė —
Laisva ir brangi Lietuva.

Sofija Ambrazevičienė.

—o—

Neišsemiamos energijos ir darbštumo tautiečių labui buvo Vincas Ambrazevičius, bet to dar mažai, nes jis dar buvo apdovanotas nepaprastu sielos jautrumu ir gerumu širdies, ir tą patirti man teko pačiai.

Anais liudnais laikais, kuomet buvau dipuke ir sedėjau Bavarijos legery, Vokietijoj, gavau netikėtai laišką iš Newarko. Labai nustebau, nes neturėjau tame mieste nei giminių, nei pažįstamų. Varteliojau laišką į visas puses ir, kad atplėšti voką ir skaityti, stengiausi atspėti, kas gi man galėtų iš Neworko rašyti. Pasirodė, kad laiškas buvo nuo nepažįstamo man Vinco Ambrazevičiaus. Galima įsivaizduoti mano džiaugsmą! Pilnas paguodos žodžių. Jame buvo ir ketinimas atsiųsti man afidavitą. Maža to, Vincas buvo mano dėdė!

Tame pasakyta viskas: kas gi rašys biednai, apleistai moteriai, pabėgėliai, ir siulys savo pagalbą, budamas abejotinu giminaičiu tik iš vyro pusės? Dėl to reikia turėti ne žmogaus, bet dievišką sielą ir mielaširdystę.

Ir Vincas Ambrazevičius ištesėjo savo pažadą — prisiuntė man siuntinį ir afidavitą, kuriuo tuo laiku, dėl ligos, negalėjau pasinaudoti jo rupestingumas neturėjo rubežių. Kartą, parėjus namo, radau nepažįstamą poną. Pasirodė, kad tai buvo Vinco Ambrazevičiaus jaunesnis brolis, kuriam newarkietis pavedęs laišku specialiai pas mane nuvažiuoti ir pažiurėti kaip aš gyvenu.

Kaip visi tautiečiai, kurie gimė Lietuvoje, taip ir Vincas Ambrazevičius svajojo numirti gimtinėj, bet tiems troškimams nelemta buvo išsipildyti. Brangi ir lengva tėvynės žemelė! Jinai, kaip motina, priglaudžia ir apgaubia. Jaunystėj, skaičiau aš kur tai, kad vienas žmogus patekęs į tolimą, svetingą kraštą, turėjo maišelį gimtinės žemės. Jam mirus, tą žemę jis prašė užbert jam ant akių. Tuomet man tas atrodė keista — ar ne visvien, kokia žemė? Bet pasirodė, kad ne, nes musų žemė yra persunkta krauju musų bočių, ir mes, bėgdami iš Lietuvos, paėmėm saujalę žemės nuo brangiųjų kapo. Tą žemę mes labai branginom ir, per bombardavimus, bėgdami į slėptuvę, kaip brangenybę, nešiojom su savim.

Amžiną tau atilsį, kilnus žmogau ir brangus tautieti! Musų šiltas atsiminimas lydės tave amžinai.

Sofija Ambrazevičienė.

Nuo Darbininko Iki Advokato

ADV. JONAS J. JUŠKAITIS,
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narys

Š. m. liepos 6 dieną Britų Kolumbijos Vyriausias Teismas suteikė diplomuotam teisininkui Jonui J. Juškaičiui teisę verstis Kanadoje savistoviai advokato ir notaro praktika.

Atsiekus musų tautiečiui užsibrėžto tikslo, užėmus atsakingą ir įtakingą postą Kanados viešajame gyvenime, kas yra kartu ir visų lietuvių laimėjimas, trumpai prisiminkime jo nueitą kelią.

Advokatas Juškaitis gimė Mažojoje Lietuvoje. Tėvai jį pasiuntė į vokišką mokyklą, tačiau nuo lietuvybės kelio jis nenukrypo. Lankė vėliau lietuvių progimnaziją ir brandos atestatą įsigijo Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje.

Aukštuosius mokslus jie ėjo Vilniaus universitete. Šią mokslo įstaigą naciams uždarius, p. Juškaitis dirbo padegogo darbą Adutiškio progimnazijoje, Skuodo gimnazijoje ir Vilniaus II-troje mergaičių gimnazijoje. Prieš antrąją bolševikų okupaciją ir pasitraukimą į Vakarus 1944 m. jis buvo lektorius Vilniaus Pedagoginiame Institute ir kartu dirbo Vilniaus Apygardos Teismo Prokuraturoje.

Tremtyje adv. Juškaitis teisės, politikos ir ekonomijos mokslus studijavo Heidelbergo ir Marburgo universitetuose, Vakarų Vokietijoje.

Po antrojo pasaulinio karo jis atvyko į Kanadą kaip politinis pabėgėlis be cento kišenėje, be giminių, be įtakingų mecenatų. Jis pradėjo kurti gyvenimą iš naujo dirbdamas Kanados tolimosios šiaurės miškuose.

Susitaupęs šiek tiek pinigo jis įstojo į Toronto Universiteto Juridinį Fakultetą, kuris mokslo lygio atžvilgiu yra vienas iš aukščiausiai pastatytų visoje Šiaurinėje Amerikoje. Santaupoms išsekus jis uždarbiavo nešiodamas knygas pardavinėti nuo durų prie durų. Po to gavo darbą kaip šlavikas privačiame turtuolių klube. Naktimis ilgas valandas dirbdavo plaudamas grindis, o dienos metu jis lankydavo paskaitas universitete. Vėliau, pamatęs, kad savo žinojimu gali pasitarnauti kitiems, jis atidarė patarimų ir vertimų biurą, visą laiką nepamesdamas iš akių tikslo — prasimušti į advokatus.

Nors turėjo užsidirbti lėšas pragyvenimui ir studijoms, adv. Juškaitis vis dėlto rasdavo laiko dalyvauti lietuviškame visuomeniniame gyvenime. Jis yra vienas iš Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos steigėjų ir buvęs jos pirmas pirmininkas per dvi kadencijas. Vėliau jisai ėjo Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo pirmininko pareigas. Jis buvo išrinktas į Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmąją Krašto Tarybą. Jis yra narys sekančių organizacijų ir draugijų: Canadian Bar Association, Law Society of British Columbia, Vancouver Bar Association, Lietuvių Teisininkų Draugijos Tremtyje, Kanados Lietuvių Centro Tarybos, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopos ir priklauso kitiems organizaciniams vienetams. Šiuo metu adv. Juškaitis yra Kanados Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos Apylinkės Valdybos pirmininkas ir, ex oficio, K. L. B. Krašto Tarybos atstovas.

Spaudos darbe adv. Juškaitis reiškiasi nuo pat gimnazijos laikų. Jis rašo "Mažosios Lietuvos Keleivyje", "Mokslo Dienose", "XX Amžiuje". Tremtyje jo straipsnius užtinkame "Musų Kelyje" ir vokiečių pokarinėje spaudoje. Šiuo metu jis bendradarbiauja "Nepriklausomoje Lietuvoje", "Naujienose", "Drauge" ir kituose leidiniuose. Toronto Universiteto Juridinio Fakulteto metraštis per kelis numerius yra atspausdinęs tris jo mokslinius darbus: "Russian Political Penology", "Gustav Radbruch, the still neglected Relativist" ir "On the Understanding of the Supreme Court of Canada".

Pernai p. Juškaitis baigė Teisių Fakultetą. Su dviem kitais diplomuotais teisininkais kartu su juo baigusiais Toronto Universitetą, jis pasirinko Britų Kolumbijos provinciją atlikimui vienerių metų nustatytos teismo praktikos. Šį pavasarį jis išlaikė valstybinius egzaminus labai gerai, pirmuoju savo laidoje ir jam buvo pasiulyta prokuroro padėjėjo tarnyba valstybės gynėjo įstaigoje. Tačiau adv. Juškaitis pasirinko privačią praktiką. Liepos mėnesio pradžioje jis buvo Vyriausiojo Teismo prisaikdintas ir jam suteiktos visos teisės bei privilegijos atidaryti savo įstaigą ir verstis advokato ir viešojo notaro praktika. Pagal vietos įstatymus jis buvo priimtas į Kanados Teisininkų Tarybą, kuriai priklauso teisėjai ir advokatai, pilnateisiu nariu ir tapo Vyriausiojo Teismo valdininkas. Tuo budu adv. Juškaitis yra pirmas ir tuo tarpu vienintelis lietuvis, kuris baigė visus teisių mokslus Kanados universitete, įsigijo Teisių Bakelauro (LL. B.) akademinį laipsnį Kanadoje ir buvo priimtas į Kanados Advokatų Tarybą.

Dėl tų laimėjimų jis turėjo ilgai ir sunkiai kovoti. Jo pasirįžimas, darbštumas ir gabumai nugalėjo visas kliutis. Jam puikiai žinomos ir suprantamos dirbančiųjų problemos, nes pats turėjo užsidirbti sau pragyvenimą ir mokslapinigius fiziniu darbu. Reikia tikėtis, kad jis sekmingai gins musų tautiečių pagristus interesus įstatymų rėmuose. Kaip pilnateisis Kanados advokatas, p. Juškaitis dabar gali stoti ir ginti visas kriminalines ir civilines bylas visų devynių angliškųjų provincijų visuose teismuose ir pačiame Vyriausiame Kanados Teisme, Apeliaciniame Tribunole Ottawoje (Supreme Court of Canada). Advokato ir notaro Juškaičio įstaigos adresas: Suite 14, Tunstall Building, 709 Dunsmuir Street, Vancouver, 1, British Columbia, Canada.

Dr. Anzelmas Gailius
(Port Langley, B. C.)

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS AMERIKOJE

Sekančios radijo stotys duoda naudingų žinių 70 m. SLA Sukaktuvinio Vajaus reikalais. Klausykite nurodytomis valandomis.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas, Vedėjas Petras Viščinis.
31 Bunker Ave., Brockton, Mass. Tel. BRockton 8-1159-R
WBMS — 1090 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

DETROIT, MICH. Lithuanian Melodies, Ved. Ralph Valatka.
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich. BRoadway 3-2224
WPAG (Ann Arbor) 1050 k. Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.

NEW YORK — NEW JERSEY. Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas.
1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.
WEVD — 1330 k. 97.9 meg. Šeštadieniais 4:30-5:30 p. p.

PITTSBURGH, PA. Vedėjai Povilas ir Gertruda Dargiai.
110 The Bouleward, Pittsburgh, Pa.
WPIT — 730 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

PITTSTON, PA. Lithuanian Melody Hour. Vedėjai J. Maceina ir adv. Thomas E. Mack.
466 S. Main St., Pittston, Pa.
WPTS — 1540 k. Sekmadieniais 10:30—11:00 ryte.

WATERBURY, CONN. Vedėjas Dr. M. J. Coiney.
148 Grand St., Waterbury, Conn. Tel. 3-4747.
WWCO — 1240 k. Šeštadieniais 6:30—7:30 val. vakare.

WILKES BARRE, PA. Vedėjas Adv. J. Verbalis.
500 Bennet Bldg., Wilkes Barre, Pa.
WILK — 980 k. Sekmadieniais 12:05—12:30 val. p. p.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė.
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
WHFC — 1450 k. Kasdien r:15—10:00 val. vak. Sekmadieniais 1:00—2:15 val. p. p. Ketvirtadieniais pridėtinė valanda 7:00—8:00 vakare.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

LANKĖSI REDAKCIJOJ

Praeitą penktadienį, rugpiūčio 5 dieną musų redakcijoje lankėsi Marijona Domash, Susivienijimo 214 kuopos narė iš St. Louis, Mo. Ji su draugėm atvyko į Atlanto vandenyno pakraščius, Ocean City, N. J. praleisti vasarines atostogas. Pabuvus ten porą savaičių, atvyko New Yorkan pamatyti įdomesnes vietas ir aplankyti didžiasias krautuves, tai ta proga aplankė ir savo organizacijos organo redakciją.

Tos pat dienos popietį ji grįžo atgal į Ocean City tęsti toliau atostogas.

Išvyko į Vakarines Valstijas Atostogų

Praeitą šeštadienį, rugpiūčio 6 dieną automobiliu išvyko į vakarines valstijas atostogų dr. P. Dagys, Susivienijimo 126 kuopos gabusis organizatorius. Su juo drauge išvyko ir jo jauna žmona Arionė. Pakeliui į Chicagą jie sustos keliose vietose poilsiui, Chicagą pasiekę paviešės pas savo draugus ilgesnį laiką, o iš Chicagos vyks į Michigan valstiją Juozo Bachuno vasarvietę ilgesniam poilsiui. Laimingos kelionės ir gero poilsio ponai Dagiai.

Ministeris Vaclovas Sidzikauskas Sugrįžo

Liet. Laisvės Komiteto pirmininkas, Vaclovas Sidzikauskas, prieš porą mėnesių išvykęs Europon dalyvauti keliose svarbiose konferencijoje Šveicarijoje ir Vokietijoje, rugpiūčio 6 dieną laivu sugrįžo Amerikon.

Prof. Vytautas Bacevičius Koncertavo

Praeitą savaitę prof. Vytautas Bacevičius buvo išvykęs į Lakeside, Ohio, kur jam buvo surengtas piano račitalis didelėj ir gražioj trijų tukstančių asmenų talpinančioj auditorijoj. Prisiųsdamas redaktoriui sveikinimus, jis rašo, kad račitalis visais atžvilgiais buvo sekmingas.

Bacevičiaus studijos naujas adresas: 18 W. 76-th Street, New York 23, N. Y.

Gen. Konsulas Jonas Budrys Išvyko Atostogų

Lietuvos generalis konsulas, Jonas Budrys, rugpiūčio 1 dieną pasitraukė iš kasdieninių pareigų ir išvyko porai savaičių atostogų. Jam atostogaujant, jo pareigas eina vice konsulas V. Stašinskas.

Tvaranavičiai Atostogauja

Susivienijimo 135 kuopos daugmetis sekretorius, Antanas Tvaranavičius su žmona, atostogauja pas sunų Anthony Twaron, Dėdės Samo oro pajėgų saržantą, Dover Delaware. Jie prisiųsdami sveikinimus redaktoriui, sako linksmai leidžia liuoslaikį drauge su savo suneliu.

Briedis Jau San Francisco

Lietuvių Spaudos Klubo sekretorius ir Susivienijimo 5-to apskričio pirmininkas, adv. St. Briedis, išvykęs į vakarus atostogoms, buvo sustojęs Chicagoje, Seattle, Washington ir jau pasiekė San Francisco, Calif. Jis prisiuntė linkėjimus visam Tėvynės personalui ir džiaugiasi pasiekęs gražiausį miestą Amerikoje.

White Sulphur Springs, N. Y.

Susirgo Ona Menderienė

Ona Menderienė, Susivienijimo narė ir vasarotojų globėja savo ukyje vasaros metu, šiomis dienomis rimtai susirgo ir nuvežta ligoninėn, kur jai padaryta apendikso operacija. Šis netikėtas ponios Menderienės susirgimas yra nemalonus ne tik šeimai, bet ir visiems vasarotojams, nes jie laikinai pasiliko be malonios šeimininkės ir geros valgių gamintojos. Tuo pat kartu atostogininkai neteko malonios ir visuomet gerai nusiteikusios draugės, kuri su visais liuoslaikį praleisdavo ir pajuokaudavo.

Aš linkiu p. Onai Menderienei greitai pasveikti ir grįžti į namus prie kasdieninių pareigų, nes atostogininkai jos labai laukia.

Atostogininkas.

Pittsburgh, Pa.

PIKNIKAS-IŠVYKA

Gražus piknikas-išvyka bus rugpiučio 21 dieną Vaizbos Buto (Chamber of Commers), vadovaujant Vaizbos Buto pirmininkui Aleksandrai Sowaisko, žymaus biznieriaus ir sekretoriaus Povilo Dargio, žinomo Lietuvių Radijo Valandos vedėjo kas sekmadienį, nuo 2:30 po pietų.

Šis piknikas bus Lietuvių Uky arba Lithuanian Country Club, Road 51, Clarton, Pa. Čia gros J. Vainausko orkestras šokiams. Šieme piknike bus rinkimas gražuolės "Miss Lithuania of Pittsburgh". Pittsburgho biznieriai duos šalto alučio veltui, nes jie nori pavaišinti savo kostumierius.

Taigi Pittsburgho ir apylinkės lietuviai turėtų nepraleisti šios progos ir dalyvauti šiame parengime, nes tokia proga pasitaiko vieną kartą metuose.

Joseph Virbickas.

Akron, Ohio

Rengiamas Didelis ir Gražus Piknikas

A. L. Tarybos skyrius bendrai su LSS 20 kuopa rengia antrą didelį pikniką rugpiučio 28 dieną, drg. Trumickų sode, 773 Bisson Avenue, Akron, Ohio.

Tikimės turėti daug svečių iš Clevelando ir iš kitų vietovių. Rengimo komisijos pirmininkas, Jonas Salasavičius, pasižadėjo visus pavaišinti.

Širdingai kviečia visus —

Rengėjai.

Pittsburgh, Pa.

Žymus Veikėjas Stasys Bakanas Atostogauja

Stasys Bakanas, žymus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir visuomenės veikėjas, liepos 27 dieną drauge su žmona išvyko atostogoms į Atlanto pakraščius, Wildwood, N. J. Išvykdamas jis savo geriems draugams pareiškė, kad jei laikas ir aplinkybės leis, aplankys ir Atlantic City.

Brolis Bakanas yra veiklus žmogus, jis daug dirba Susivienijimo trečiam apskrity eidamas pirmininko pareigas, taipgi dalyvauja įvairiuose svarbesniuose susirinkimuose ir daug dirba. Dažniausia jam tenka užimti sekretoriaus pareigas, nes jis tame darbe yra prityręs ir moka parengimus išgirsinti, o jiems praėjus aprašyti.

Aš linkiu jam gerai pasilsėti ir pasisemti energijos Atlanto pakrašty, kad sugrįžęs galėtų toliau tęsti savo darbą Susivienijime ir kitose organizacijose.

Pasikalbėjęs.

Californijoje Malonu Gyventi
Suteikia informacijas ir patarnauja namus įsigyti. Charles Luksis ir bendradarbiai: B. Budriunas ir P. V. Raulinaitis. Kreipkitės į:
LITHUANIAN REALTY CO.
3502 W. Pico Blvd.,
Los Angeles 19, Cal. RE. 5-8278

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

"Laisvės Varpo" Lietuvių Diena Brocktone Praėjo su Dideliu Pasisekimu

Bostono ir apylinkių lietuvius aptarnaujanti kulturinė "Laisvės Varpo" radio valandėlė ir šiais metais surengė gegužinę — Lietuvių Dieną Brocktono parodos aikštėje, prie Lietuvių Bakužės birželio 19 dieną.

Nors oras pasitaikė ir nepalankus, tačiau apylinkės lietuviai jo nepabugo ir gausiai atsilankė. Matėsi lietuvių ne tik iš Bostono ir Brocktono, bet ir iš tolimesnių apylinkių. Dienai įvairumo suteikė B. Kvedaraitės vadovaujamas Worcesterio Bugnų ir triminų korpusas.

Lietuviškoji visuomenė savo gausiu dalyvavimu gegužinėje dar kartą įrodė, kad ji brangina tikrai lietuvišką radio programą, kokios iki šiol musų apylinkėje neturėjome. Nepakenkė nei kitų grupių varoma nepalanki propaganda nei atkalbinėjimai, nei šmeižtai prieš tos programos vedėją ir darbuotojus.

Gegužinės dalyviai savo gilius jausmus parodė trumpai valandėlei nutraukdami pasilinksminimą ir, susirinkę prie Lietuvių Bakužės, susikaupimo minute pagerbdami žuvusius ir kenčiančius brolius ir brangią Tėvynę, ten, už geležinės uždangos, ant Nemuno, Vilijos ir Dubyvos krantų.

Kreditą už gegužinės pasisekimą ir lėšų sukėlimą "Laisvės Varpo" programai tenka skirti gegužinės rengimo komisijai, šeimininkėms, baro aptarnautojams ir šiaip darbu bei aukomis prisidėjusiems. Vertingas dovanas aukojo ir darbu prisidėjo J. Tumavičienė, O. Gegužienė, H. Mozuraitienė, E. Simonavičiutė, J. Keslerienė, Parneckienė, Norkunienė, Z. Simanauskienė ir kitos. Virtuvę aptarnavo Brocktono moterys p. St. Gofensienės vadovaujamos, bufetą aptarnavo bostoniškiai ir brocktoniškiai, bilietus pardavinėjo Worcesterio sandariečiai. Visiems čia paminėtiems ir nepaminėtiems vienu ar kitu budu prisidėjusiems prie gegužinės surengimo priklauso nuoširdi "Laisvės Varpo" valdybos padėka. Ir toliau "Laisvės Varpas" galės drąsiai skambėti, žadindamas tautiečius prie lietuvybės išlaikymo išeivijoje ir Lietuvos vadavimo darbo. Tačiau didžiausia padėka priklauso visiems tiems tautiečiams, kurie nepabugę nepalankaus oro, ryžosi paremti kilnią idėją. Kol mes mokėsime šitaip vieningai dirbti, Lietuvos reikalai nebus pamiršti.

P. Jančauskas.

PATIKSLINIMAS

Tėvynės 30 num. trečiame puslapy tilpusiame Vinco F. Jankausko straipsny, trečiam paragrafe nuo pabaigos įvyko netikslumas. Ten pasakyta, kad lenkų armijos vokiečius sustabdė ties Gardinu, turėjo buti: **lenkų armijas vokiečiai sustabdė ties Gardinu.**

Nauji Imigrantai Lietuvių Kilmės

Iš daugelio dabar atvykstančiųjų į Ameriką naujų imigrantų lietuvių kilmės žmonių yra labai nedaug. Jų tarpe teko pastebėti tokias Lietuvos piliečių pavardes:

Emma Titlus atvyksta į Chicagą, spons. A. Sabaliauskas.

Eduardas Benderis, klaipėdietis, į Chicagą, spons. Cordon Bak Co.

Augustas Bertulis, į Chicagą, spons. J. Bertulis.

Gustav Hoyer, į Chicagą, spons. M. Vaconis.

Otto Meyer, klaip., į Chicagą, spons. C. Lenkė.

Simonas Naujoks, į Chicagą, spons. A. Zalatoris.

Jonas Nenortas, į Chicagą, spons. J. Šereikis.

Ernest Neuman, į Chicagą, spons. M. Hofman.

Barbora Jasaitis, į Paterson, N. J., spons. Mrs. Davery.

Hardy Moritz, klaip., į New York, N. Y., spons. A. L. Vitoling.

Elena Elizaitis, į New York, N. Y., spons. B. Trzaska.

Irmgard Lehman, į Cleveland, spons. V. Rickus.

Mėta Kunst, į Dayton, Ohio, spons. A. Noreika.

Pastebėta, kad latvių kilmės naujų imigrantų yra daugiau negu lietuvių. O šiaip daugiausia važiuoja Yugoslavijos, Vengrijos, Sovietų Sąjungos, Ukrainos atskirai ir kitų Europos kraštų piliečiai.

VADOVAS Į SVEIKATĄ
Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga
BUKITE SVEIKI
kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis SLA Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: **kaip buti sveiku ir ilgai gyventi.**
Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje lietuvių šeimoje Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojaus užsisakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų.
Užsakymus siuskite knygos autoriui:
DR S. BIEŽIS,
3148 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonas Republic 7-7868

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

SĖJA
Tautinės demokratinės minties laikraštis.
SĖJA rašo visuomeniniais, kulturiniais, politiniais, Lietuvos laisvinimo ir kitais aktualiais klausimais.
SĖJA daug rašo apie SLA veiklą: apie jos veikėjus, vajus ir t.t.
SĖJA taip pat rašo jaunimo bei studentų reikalais. Yra specialus skyrius "Vivat Academia".
SĖJA 12 puslapių mėnesinis laikraštis eina jau trečius metus.
SĖJA metams kainuoja tik $2.00. Pusei metų — $1.00.
Rašykite šiuo adresu:
Ū SĖJA, c/o Mr. J. Urbelis,
107 N. 20th Ave., Melrose Park, Illinois.

"AMERIKOS LIETUVIS"
Savaitinis nepartinis laikraštis tarnauja visiems JAV lietuviams
Metinė prenumerata Amerikoje $3.00; Užsieniuose $4.00
Pusmetinė prenumerata: Amerikoje $2.00; Užsieny $2.50
Dvejų metų prenumerata Amerikoje $5.00; Užsieny $6.00
Siunčiam atskirus numerius susipažinimui nemokamai
"AMERIKOS LIETUVIO" Redakcija - Administracija
14 Vernon Strret, Worcester, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8-10 puslapių savaitraštį
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.
PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose—5.50, Kanadoje—5 doleriai, Už laikraštį galima mokėti dalimis—pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.
NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.
ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI
Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.
Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.
Kaina 75 Centai
Užsisakant adresuoti:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj
NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbesnius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — $9.00 metams, $5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse—$11.00 metams, $5.50 — pusei metų. Chicagoje — $10.00 metams, $5.50 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Rugpiučio 6 Dieną, 1955 Metų

Išmokėtos pomirtinės

ONA ŠULINSKIENĖ, 11 kp., Waterbury, Conn., gimus vasario 10, 1889 m., Kermošių kaime, Pilviškių valsčiuje, Vilkaviškio apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sauvio 4, 1927 m., mirė liepos 16, 1955 m. Velionės dukteriai, Leokadijai Griškauskas, pomirtinės išmokėta $600.00

IGNAS PAŠKEVIČIUS, 67 kp., Luzerne, Pa., gimęs rugsėjo 20, 1881 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 4, 1919 m., mirė liepos 18, 1955 m. Velionio sunui, Bolesiui Paškevičiui, pomirtinės išmokėta $720.00

ONA LINDIENĖ, 85 kp., Edwardsville, Pa., gimus rugsėjo 8, 1890 m., Radviliškio mieste, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 8, 1929 m., mirė liepos 14, 1955 m. Velionės vaikams: Antanui Lindai, Jonui Lindai, Kaziui Lindai, Vytautui Lindai ir Beniui Lindai, pomirtinės išmokėta $600.00

JONAS NEVULIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs gegužės 12, 1885 m., Krosnos parapijoje, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 8, 1918 m., mirė liepos 22, 1955 m. Velionio žmonai, Onai Nevulienei, pomirtinės išmokėta $300.00

JUOZAS VASILKA, 297 kp., Greenfield, Mass., gimęs rugpiučio 25, 1890 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 1 d., 1935 m., mirė birželio 30, 1955 m. Velionio susseserei, Louisie Valaitienei, pomirtinės išmokėta $150.00

Viso $2,370.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $82,286.03

Išmokėtos ligoje pašalpos

M. PUTEIKIENĖ, 10 kp., Philadelphia, Pa. Sirgo 8 savaites $36.00
O. ŠULINSKIENĖ, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 5 s. 27.00
K. CIRBULĖNAS, 17 kp., Brockton, Mass. Sirgo 8 s. 36.00
Z. SIRATAS, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 5 s. 40.50
A. VAIGAUSKAS, 294 kp., Carlinville, Ill. Sirgo 8 s. 48.00
O. ZDANIS, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 6 s. ir 3 d. 47.25

Viso $234.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $15,899.50

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius

SLA Vasarnamis
ATLANTIC CITY, N. J.
128 S. Maine Ave. (Boardwalk at Oriental Ave.) Tel. 5-9963
Atidarytas vasaros sezonui nuo BIRŽELIO 15 d. SLA narių, jų šeimų ir draugų poilsiui, atostogoms ir sveikatos pataisymo tikslams.
Moderniškai įrengti kambariai, dvi moderninės virtuvės, kuriomis gali naudotis svečiai, jei nenori valgyt artimuose ir patogiuose restoranuose. Jurų maudynės prie pat namo.
Kambarių kainos: Vienam asmeniui $3 ar $4 dienai. Dviem asmenim, viena lova $5 dienai. Dviem asmenim, dvi lovos, $6 dienai. Pridėtinė lova kambaryje $2 dienai.
Užsisakykite kambarius iš anksto laišku, arba telefonu.
SLA VASARNAMIS
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5529